7/5851

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-861 -20288
KONU : Kocaeli Milletvekili
Sayın İzzet ÇETİN'in
yazılı soru önergesi

17 MAYIS 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 25.04.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10704 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın İzzet ÇETİN'in 7/5851-10706 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/5851

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İZZET ÇETİN'İN
7/5851-10706 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU 1- Kira sözleşmesi 3 Temmuz 2005 tarihinde bitecek olan İstanbul Atatürk Havalimanının terminal binası ile katlı otoparkının yeni ihalesinin taslak şartnamesinin hazırlandığı ve hazırlanan taslak şartnamede tek bir firmanın tanımlandığı, bu şartnameye göre başka hiçbir firmanın yeterlilik gösteremeyeceğine ilişkin kimi iddialar geçtiğimiz günlerde bazı gazetelerde yer almıştır. Bu iddialar doğrumudur? Yani taslak şartname sadece belli bir firmanın ihaleye katılabileceği şekilde mi düzenlenmiştir?

CEVAP 1- 29.04.2005 tarihinde ihale ilanına çıkılan "Atatürk Hava Limanı Dış ve İç Hatlar Terminali, Katlı Otopark ve Genel Havacılık Terminalinin İşletme Hakkının Kiralama Yoluyla Devri İhalesi", bir işletme ihalesidir. 326.500 m2 toplam alanlı, 23 adet yolcu köprülü, içerisinde her türlü elektrik, elektronik-elektrogüvenlik sistemleri ile mekanik tesisat ve teçhizatın yer aldığı, komplike ve entegre bir işleyişin hakim olduğu, yolcuya yönelik ticari hacimleri işleten müstecirlerle havayolu şirketleri, yer hizmet kuruluşları, tur operatörleri, meteoroloji, emniyet, gümrük, pasaport personeli ve terminal işletmecisi, şirketin güvenlik , temizlik, teknik bakım, işletme, ikram, operasyondan sorumlu personeli ile birlikte adeta bir şehir görüntüsünde onbinlerce kişinin bir arada çalıştığı, yılda dış hatlarda 20 milyon, iç hatlarda 7 milyon yolcuya olmak üzere toplam 27 milyon yolcuya hizmet verecek alt yapıya sahip terminalin işletimi ve bu işletimin uluslararası norm ve standartlarda yürütülmesi, güvenliğinin aksatılmaması gibi hususlar, ancak konusunda deneyimli uluslararası bir terminal işletmecisi tarafından ifa edilebilecek bir hizmettir.

Nitekim 27.04.2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5335 sayılı Kanun'un 33. maddesinin ikinci paragrafı; DHMİ Genel Müdürlüğünün bu Kanuna göre yapacağı uygulamada, yönetim, sorumluluk ve yetki üstlenebilecek işleticinin ve/veya kullanıcının temini, ihale ve devir işlemlerinin aleniyet içinde yürütülmesi, işletmede süreklilik ile uluslararası norm ve standartların sağlanması ve işletim ve/veya kullanım süresi boyunca işletmenin DHMİ tarafından denetlenmesi ilkelerinin esas alınacağını hükme bağlamıştır. Bu nedenle söz konusu ihalede ihaleye talipli olacak yükleniciden asgari "işletme deneyimi" şartı aranması yasal bir gerekliliktir.

Bu çerçevede hazırlanan ihale şartnamesinde belirlenen kriterler tamamıyla Atatürk Hava Limanında verilecek hizmetin büyüklüğü ve özelliği göz önünde bulundurularak bu hizmetin en iyi şekilde sunulmasını sağlayacak şekilde belirlenmiş olup, herhangi bir firmanın tarif edilmesi söz konusu değildir.

./..

SORU 2- İzmir Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali ihalesi yapılırken önceki yıllarda hiçbir zaman 1 milyon yolcu adedine ulaşılamamışken, ihaleyi kazanan firmaya 1 milyon yolcu garantisi verilerek ve bundan dolayı da firmaya fazladan ödeme yapılarak kurum zarara uğratılmış mıdır?

CEVAP 2- Yap-İşlet-Devret modeliyle gerçekleştirilen projelerde verilen yolcu garantisi, ihaleye teklif verecek firmaların işletme süresi hesabında baz aldıkları en önemli kriterdir. Yolcu garantisinin düşük tutulması, işletme süresinin uzunluğuna, yolcu garantisinin yüksek tutulması ise işletme süresinin kısalığına etki eden faktördür. Bu tercih, genellikle DHMİ bünyesinde gerçekleşen yolcu sayıları üzerinden yapılan projeksiyonlarda ortaya çıkan yolcu sayılarının garantide baz alınması şeklinde bugüne kadar uygulanmıştır. Adnan Menderes Hava Limanı ihalesinde de, 2007 yılında beklenen dış hat yolcu trafiği 1.901.257 olarak hesaplanarak, Şartnamede ilk işletme yılı için 1 milyon yolcu garanti edilmiş ve müteakip yıllarda bu sayı asgari artış yüzdesi olan % 3 düzeyinde artırılmıştır. Garanti edilen sayının üzerine çıkan tüm yolcuların gelirleri DHMİ Genel Müdürlüğüne aittir. Garanti edilen yolcu sayısına ulaşılamaması durumunda ise, firma imkanları ile yapılacak 125 Milyon Euro'luk yatırım nedeniyle, eksik kalan yolcunun geliri firmaya verilmektedir.

Bu şartlarla gerçekleşen Adnan Menderes Havalimanı ihalesine katılan firmaların rekabeti sonucunda oluşan en kısa işletme süresi, idarece belirlenen işletme süresinin yaklaşık 2,5 yıl altında kalmıştır.

Öte yandan, söz konusu projenin yatırım dönemi devam etmekte olup, firmaya fazladan ödeme yapılarak kurumun zararı uğratılması da söz konusu değildir.

SORU 3- Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminalinde 2005 yılında oluşacak müşteri dağılımının % 75'nin özel işletmeciye verilen yeni terminale kaydırılarak mevcut terminal özellikle müşterisiz bırakılmış mıdır?

CEVAP 3- Yap-İşlet-Devret yöntemiyle yaptırılan ve halen işletim dönemi devam etmekte olan Antalya I. Dış Hatlar Terminali ile, yine aynı yöntemle yapılmış ve işletim dönemi 07.04.2005 tarihi itibariyle başlamış olan II. Dış Hatlar Terminalinin işletim dönemlerine ilişkin yapılan düzenlemelerde, imzalanan imtiyaz ve uygulama sözleşmeleri çerçevesinde sadece İdare menfaatleri gözetilmiştir.

Antalya I. Dış Hatlar Terminalini işletmekle yükümlü firmayla imzalanan "imtiyaz sözleşmesi" çerçevesinde ; "garanti edilen yolcu sayısı" dışında idarenin konuya ilişkin başka bir taahhüdü bulunmamaktadır. İmtiyaz sözleşmesi kapsamında; I. Dış Hatlar Terminalinde garanti edilen yolcu sayısının aşılması halinde aşılan yolcu sayısına karşılık gelen yolcu servis ücreti, Görevli Şirket ile DHMİ arasında paylaşılmaktadır. II. Dış Hatlar Terminalinde ise garanti edilen yolcu sayısının aşılan kısmına ait gelirin tamamı DHMİ'nin olacaktır.

./..

Diğer bir ifade ile; I. Dış Hatlar Terminalinde garanti edilen yolcu sayısı üzerindeki beher yolcudan 10 $ alınmakta iken, II. Dış Hatlar Terminalinde beher yolcudan 15 $ alınmaktadır. Ayrıca, 2005 yılında her iki terminal için garanti edilen yolcu sayısının büyük oranda aşılacağı da öngörülmektedir. Bu durumda garanti edilen yolcu sayısını aşan yolcuların II. Dış Hatlar Terminalinden geçirilmesinin İdarenin menfaatine olduğu aşikardır.

SORU 4- Yukarıdaki sorularda öne sürülen iddialara ilişkin tarafınıza bilgiler ulaşmış mıdır? Ulaştıysa bugüne kadar bu konularla ilgili neler yapılmıştır?

CEVAP 4- Söz konusu işlerle ilgili olarak tarafıma yazılı bir iddia ulaşmamıştır.